

WordPress – uputstvo III

Autor: Mijatović Zvonko

Jul-Novembar, 2015.godine

Sadržaj

Kontrolna tabla – Izgled.....	3
Kontrolna tabla – Izgled - Teme.....	3
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi.....	5
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Promjena teme.....	6
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Prilagođen izgled	6
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Site Title, Tagline, and Logo.....	6
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Mogućnosti teme	9
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Social Links.....	10
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Boje.....	11
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slovni likovi.....	12
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slika u zagлавju.....	13
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slika u pozadini.....	16
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Kretanje	16
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Statična prva stranica	17
Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Vidžeti.....	18
Kontrolna tabla – Izgled – Vidžeti	23
Kontrolna tabla – Izgled – Izbornici (informacija).....	26
Kontrolna tabla – Izgled – Zaglavlje	27
Kontrolna tabla – Izgled – Pozadina	27
Kontrolna tabla – Izgled – Prenosivo	28
LITERATURA.....	29

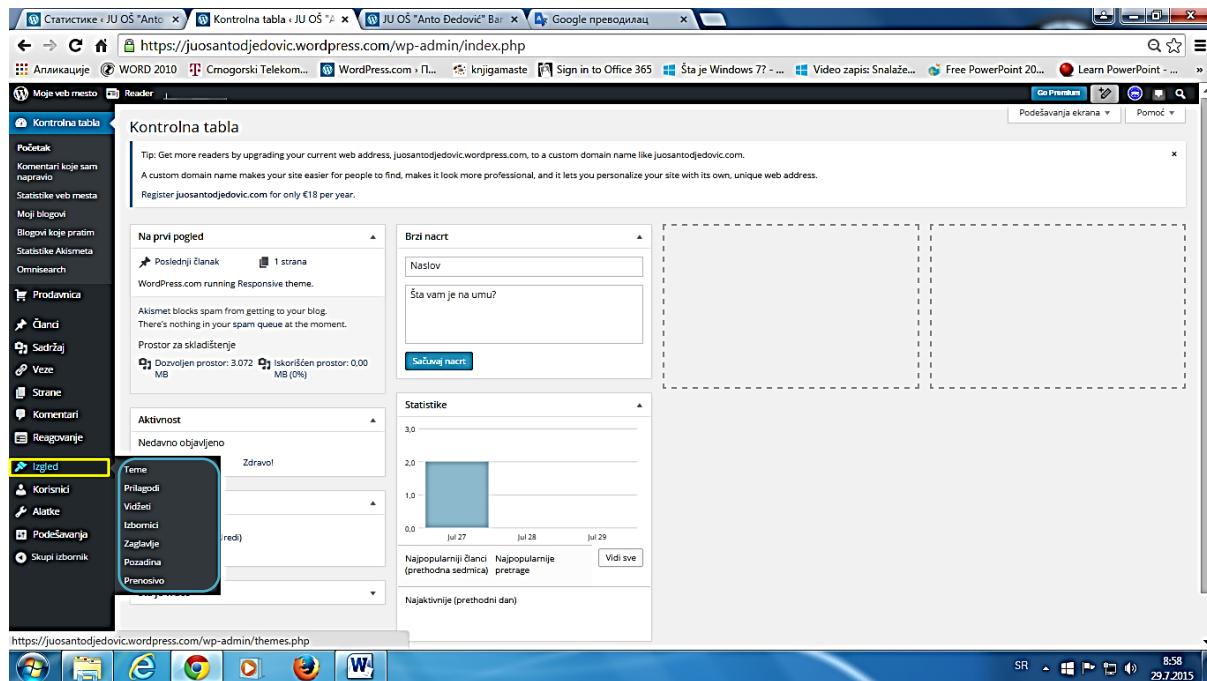
Ulogujemo se na wordpress (preko WordPress Log in)

U adresnoj liniji browsera unosimo adresu, napr: <https://site2skola.wordpress.com/wp-admin/>. Obratiti pažnju da poslije adrese sajta treba dodati /wp-admin/.

Otvoriće se **Kontrolna tabla** sajta. Ono što je najvažnije na **Kontrolnoj tabli**, to je glavni meni koji se nalazi s lijeve strane, jer pomoću opcija koje se nalaze u njemu možemo vršiti razna podešavanja, dodavati nove i uređivati postojeće sadržaje.

Kontrolna tabla – Izgled

U meniju „**Izgled**“ nalaze se različite opcije za podešavalje izgleda bloga (Web sajta).

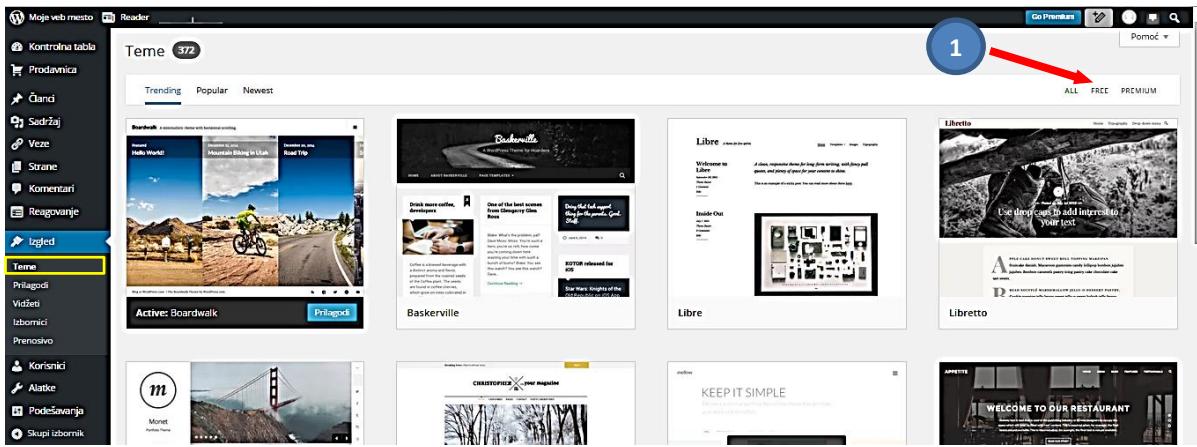

Kontrolna tabla – Izgled - Teme

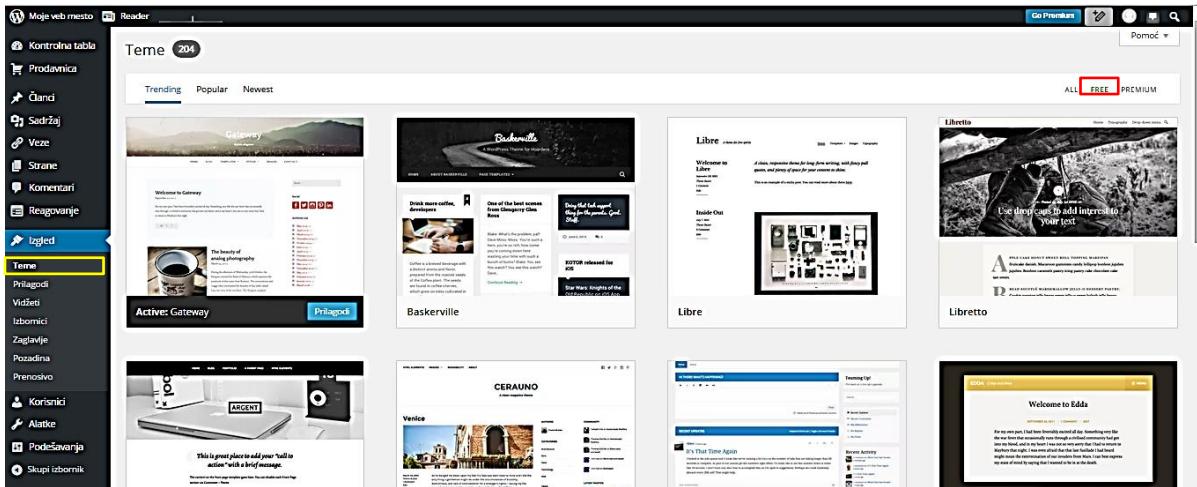
Izbor teme je jako bitan. Tema određuje ne samo estetsku stranu - boje i sliku u zaglavlju - nego i raspored različitih elemenata na sajtu (bočne trake za navigaciju, broj kolona, brzi meni u zaglavlju, način prikaza komentara, veličina radnog prostora za sadržaje bloga...). Zbog toga je važno na početku analizirati sadržaj Vašeg budućeg sajta i njemu prilagoditi neku od tema.

Temu možete mijenjati i naknadno, ali se može desiti da odaberete temu koja nema iste mogućnosti kao prethodno izabrana tema pa moramo izvršiti dodatne korekcije. Određen broj tema od ponuđenih su besplatne, a druge se plaćaju. Prije izbora dobro je upoznati se sa osnovnim informacijama i detaljima teme i pogledati je uživo. Kada odaberete temu potvrdite izbor klikom na Uključi.

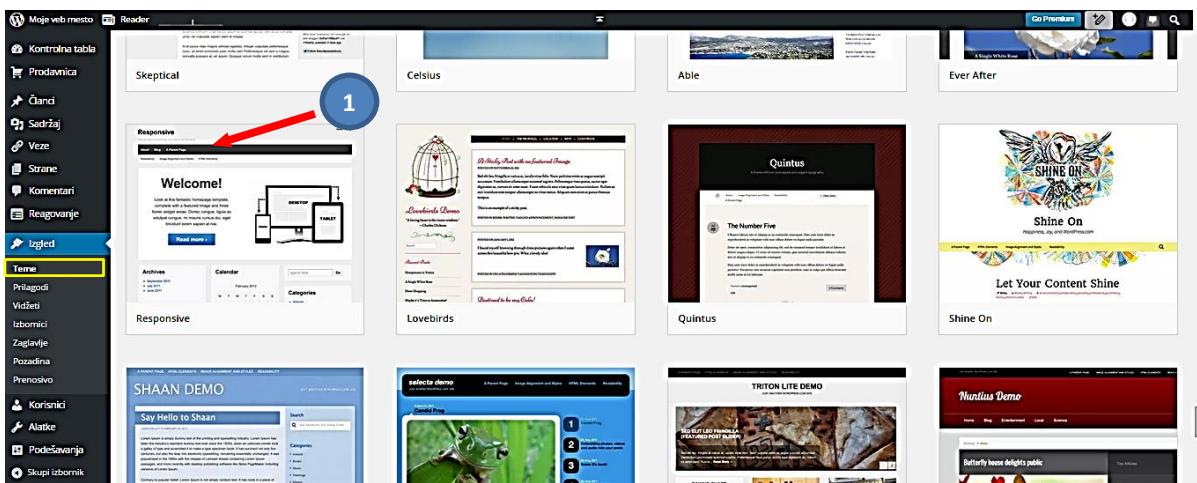
Kod „**Izgleda**“ biramo „**Teme**“. Pojavice se spisak svih tema koje se nude. Nas će u početku vjerovatno interesovati samo besplatne, u tom slučaju pritiskamo dugme „**Free**“ (1).

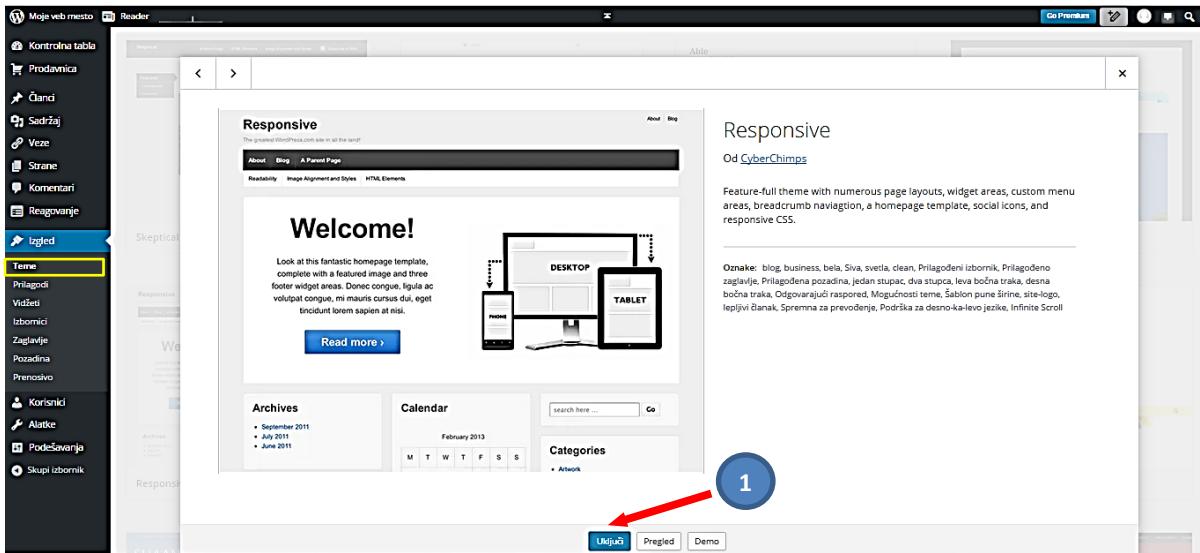
Dobićemo redukovani spisak besplatnih tema (u ovom slučaju 204):

Prestavljanjem i analizom opcija pojedinih tema dolazimo do teme koja nam najviše odgovara. U našem slučaju to je tema „**Responsive**“ (1).

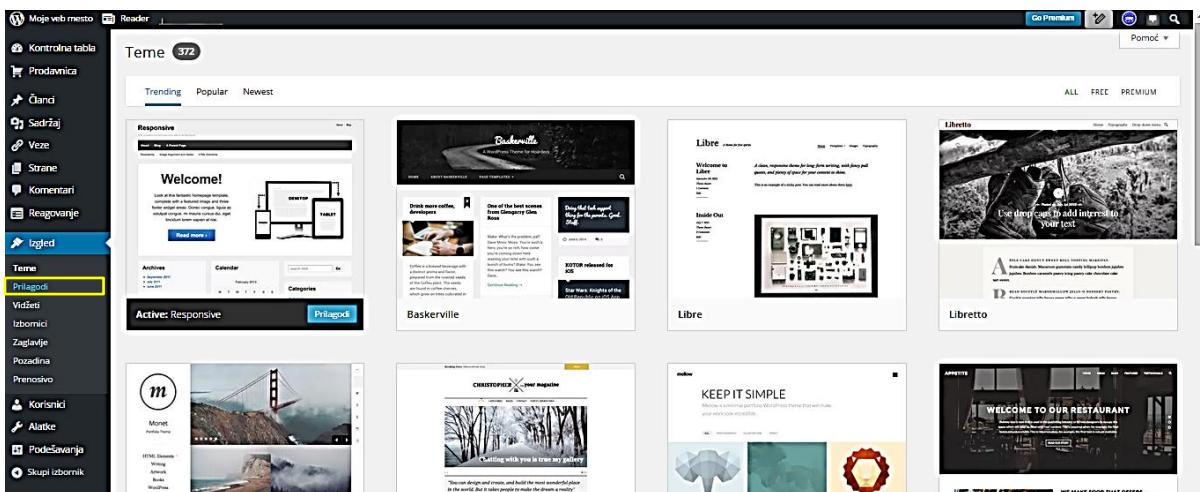

Klikom na izabranu temu dobijamo mogućnosti: **Pregled**, **Demo** i **Uključi**. Konačni izbor vršimo pritiskom na „**Uključi**“ (1).

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi

Kod „Izgleda“ biramo „**Prilagodi**“.

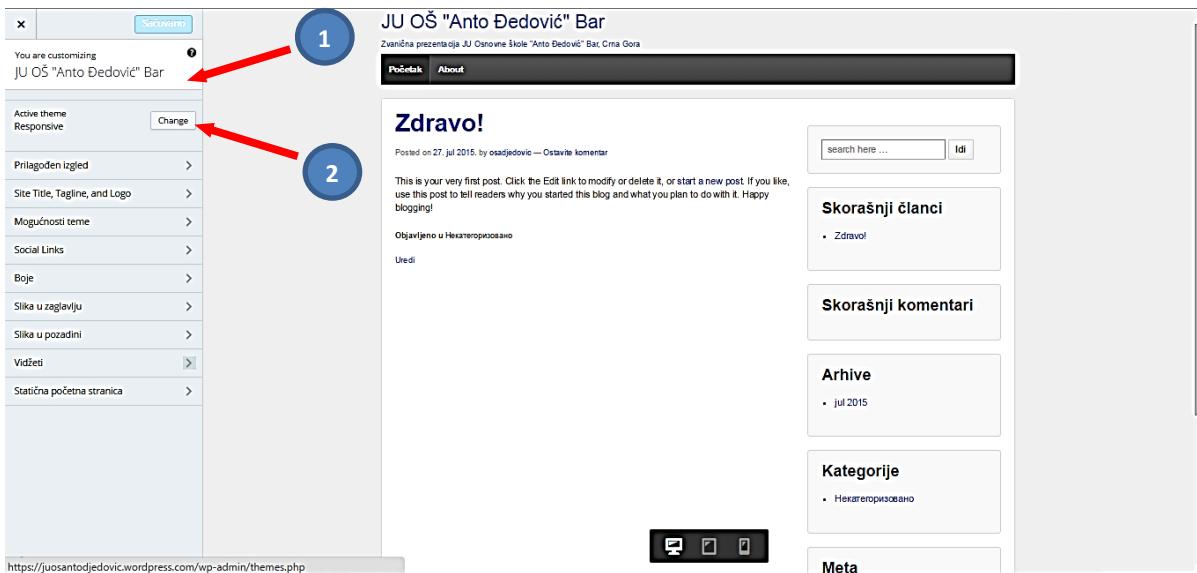

Dobićemo novu stranicu sa različitim alatima za prilagođavanje izabrane teme našim potrebama.

Kako se teme razlikuje jedna od druge, tako svaka ima drugačije mogućnosti i alate za podešavanje.

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Promjena teme

Odmah dobijamo obavještenje da podešavamo naš sajt (1). Prva opcija je promjena izabrane teme (isti je postupak kao i prilikom izbora teme, a ovo ukoliko bude potrebno možemo uraditi i kasnije) (2).

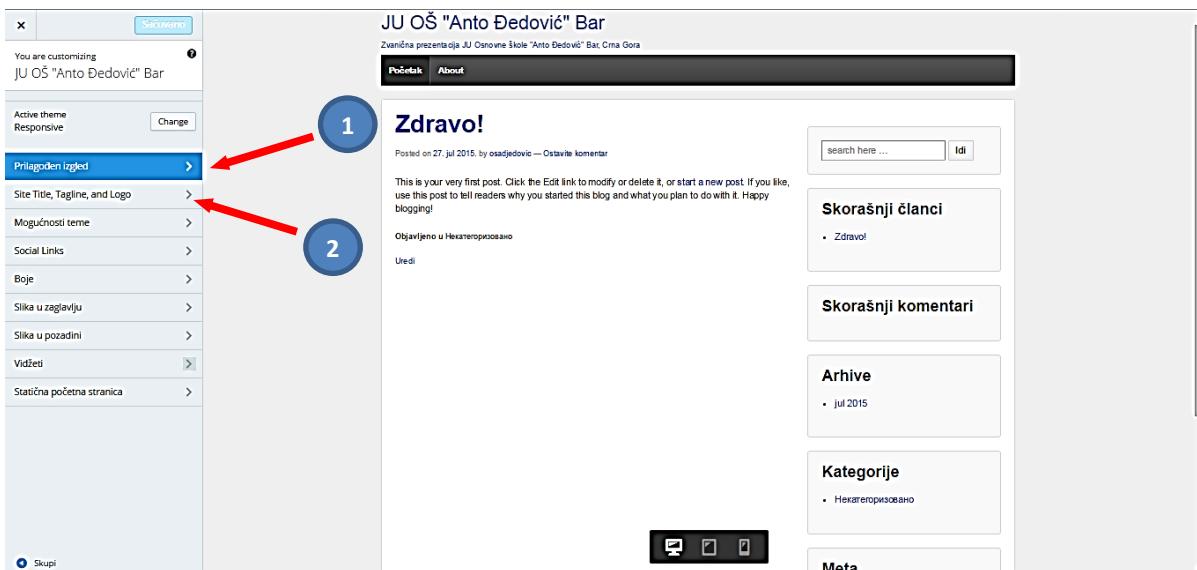

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Prilagođen izgled

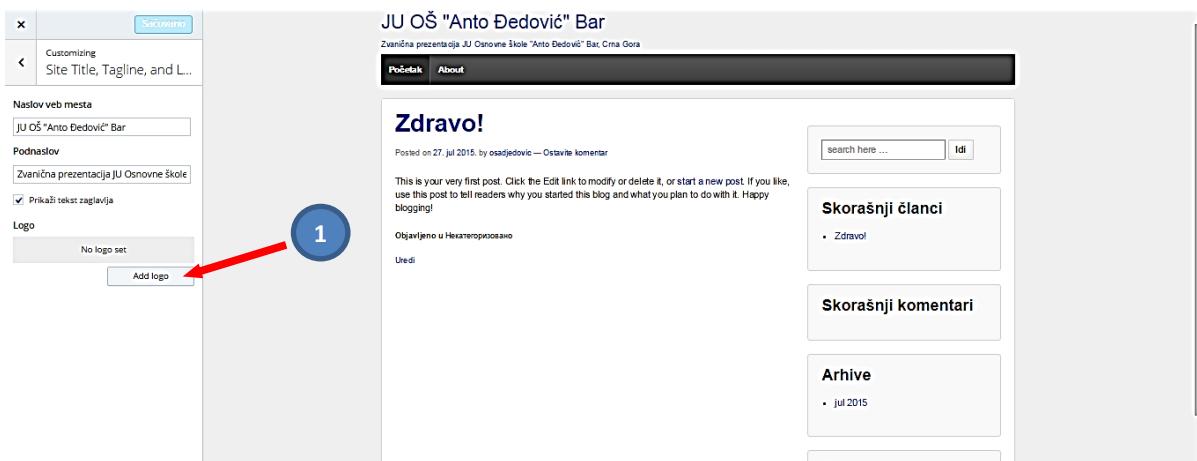
Pritiskamo na dugme „**Prilagođen izgled**“ (1). Prilagođen izgled za ovu temu je moguć jedino uz doplatu. Zato ovo preskačemo.

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Site Title, Tagline, and Logo

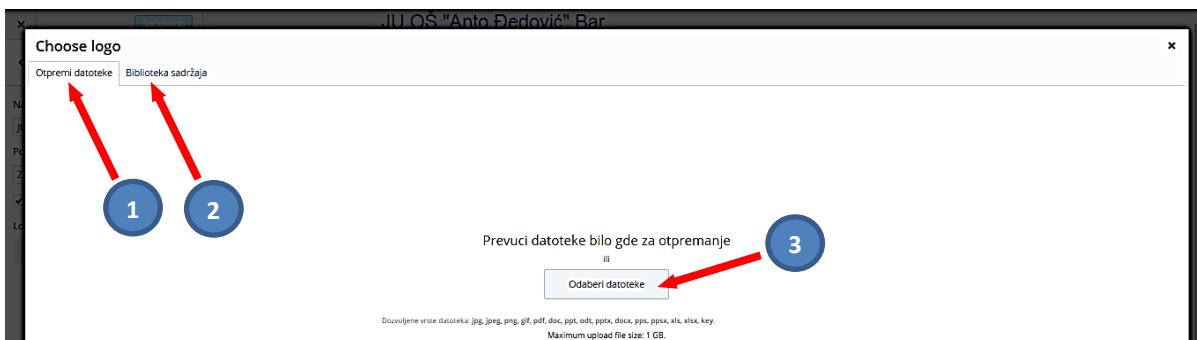
Pritiskamo na dugme „**Site Title, Tagline, and Logo**“ (2).

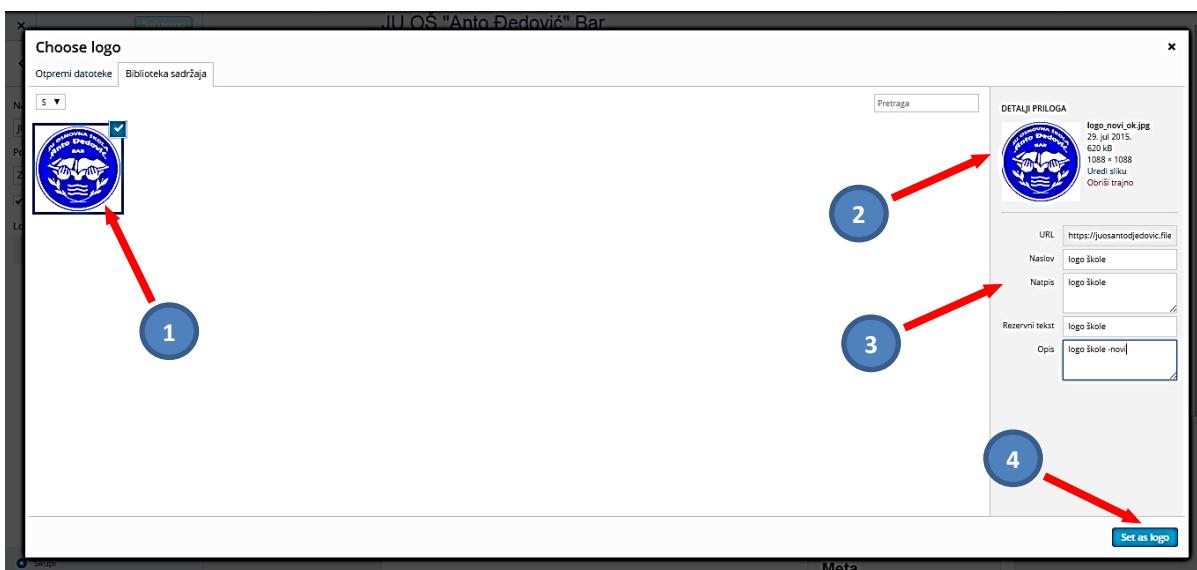
Pojavljuje se nekoliko opcija: **Naslov Web mesta, Podnaslov, opcija da se prikaže tekst u zagлавju i Logo.** Naslov i podnaslov smo već upisali, ali ih možemo sada i promijeniti. Logo ćemo sada uraditi pritiskom na dugme „**Add logo**“ (1).

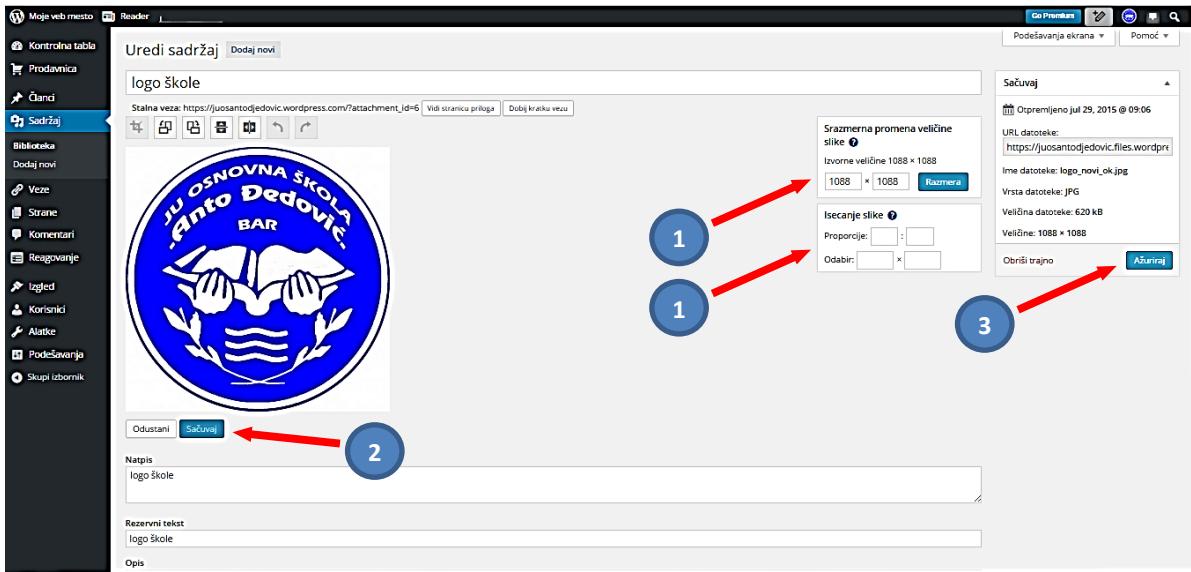
Otvoriće se stranica u kojoj imamo dvije opcije: da **otpremimo novu datoteku** (logo) (1) ili da ga iz **Biblioteke sadržaja** (2) uzmemmo. O **Bilioteci** ćemo kasnije govoriti. U ovom slučaju pritisnemo na dugme „**Odaberite datoteke**“ (3).

Sliku logoa uzimamo iz svog računara, nakon izbora slika će se pojaviti u **Bilioteci sadržaja** (1), detaljima o slici na desnoj strani (2). Možemo popuniti tekst polja traženim podacima (3) i podesiti sliku pritiskom na dugme „**Set as logo**“ (4).

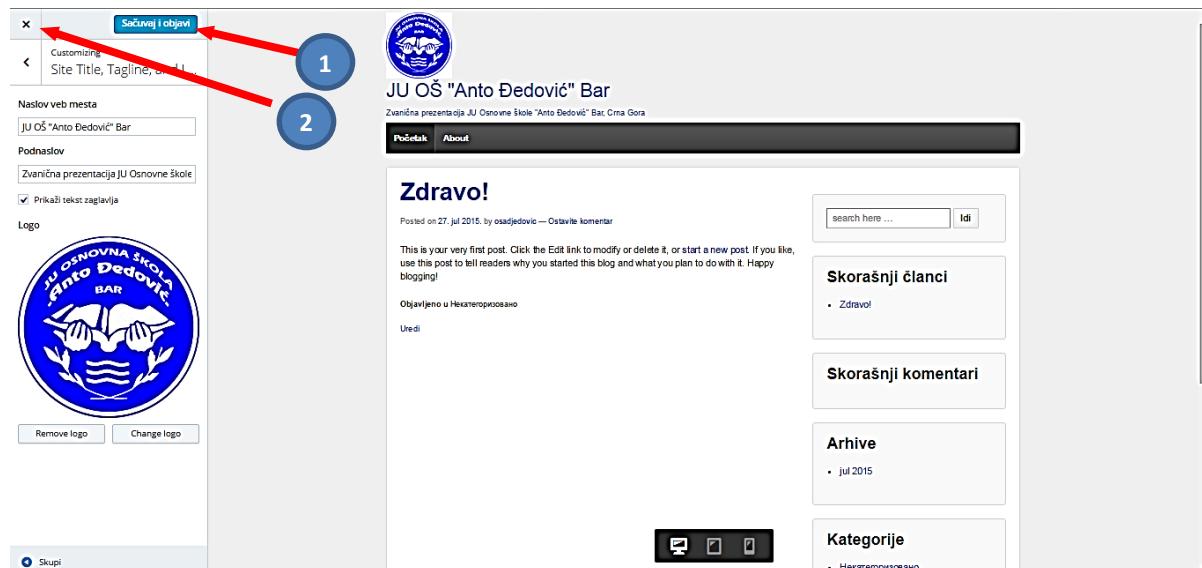
Na stranici uredi sadržaj možemo promijeniti **razmjeru slike** i izvršiti **isijecanje slike (crop)** (1). Eventualne promjene moramo sačuvati pritiskom na „**Sacuvaj**“ (2), a sliku prihvatom sa „**Ažuriraj**“ (3). Isti je postupak za obradu bilo koje druge slike u Bilioteci sadržaja.

Korigovana slika se pojavljuje na prethodnoj stranici. Pritisnimo "x" da zatvorimo ovaj prozor.

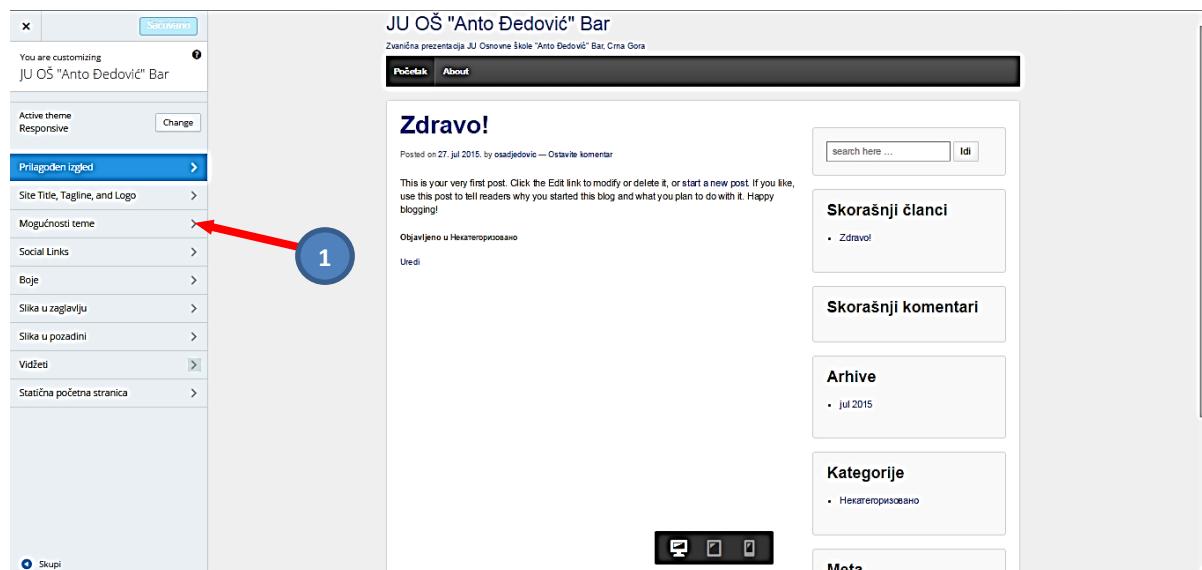

Vraćamo se na stranu za podešavanje „**Site Title, Tagline, and Logo**“ (1). (Ja ću uraditi naknadno korekcije logoa, zbog netransparencije bijelog polja – u tom slučaju obrađena slika treba da je tipa koji podržava transparenciju, napr. **gif**). Vraćamo se na “**Prilagodi**” pritiskom na strelicu (2).

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Mogućnosti teme

Biramo opciju “**Mogućnosti teme**” (1).

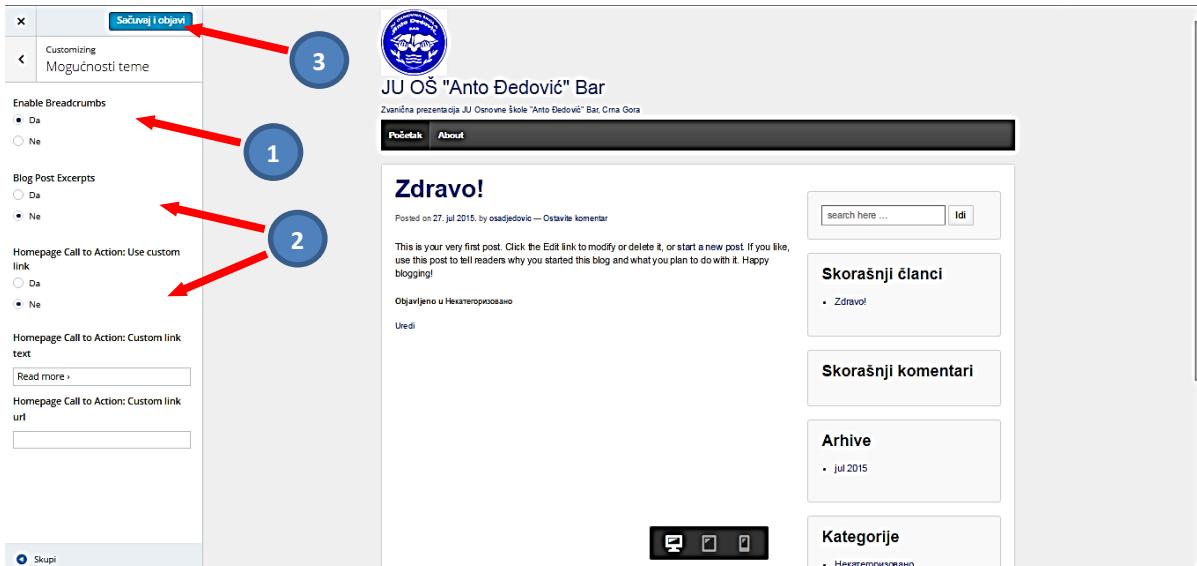

Dobijamo polje sa nekoliko mogućnosti, treba da je čekirana samo prva opcija “**Enable Breadcrumbs**”, kojom će se prikazivati sadržaj pojedinih stranica prelaskom preko linkova.

“**Blog Post Excerpts**” prikazuje sadržaj sa linkovima ka pojedinim člancima, ovo bi previše opterećivalo stranicu

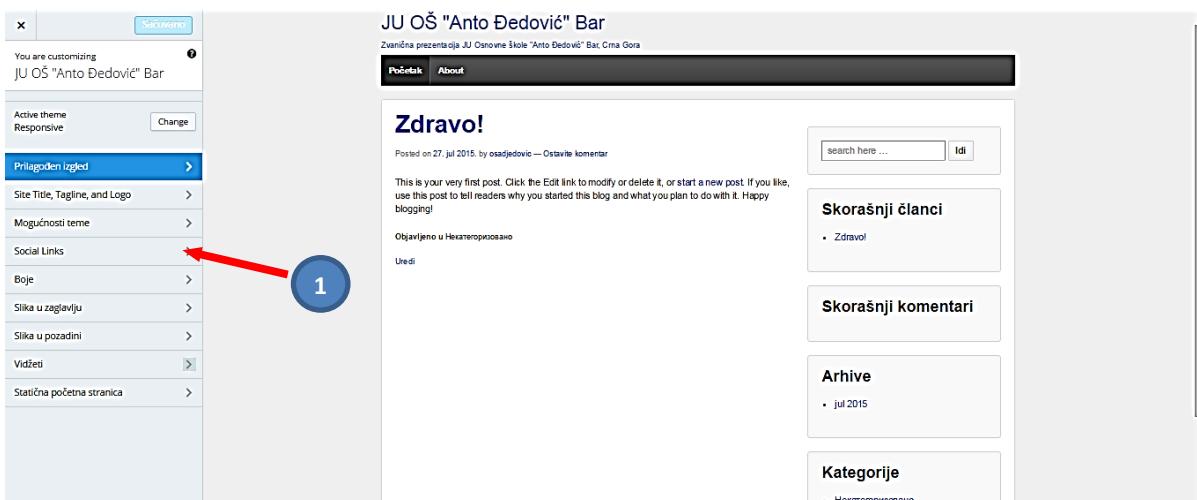
“**Homepage Call to Action**”, “**Use custom link**” odnosi se na dugme sa linkom koje se može postaviti na početnoj strani, za sada ne vidim razloga da to koristimo. (Napominjemo da ovo ne postoji kod svih tema!).

Ako smo zadovoljni možemo pritisnuti “**Sačuvaj i objavi**” (1).

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Social Links

Vraćamo se na opcije “**Prilagodi**” i pritiskamo sada opciju “**Social Links**” (1).

Ovdje možemo unijeti linkove sicijalnih mreža, naravno ako ih imamo.

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Boje

Vraćamo se na opcije "Prilagodi" pritiskamo sada opciju "Boje" (1). Opcije su: **promijeniti boju teksta zaglavlja i boju pozadine**. Ovdje ništa nećemo mijenjati.

Možemo izabrati neku boju pozadine preko "Izaberis boju" (1).

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slovni likovi

Pritiskom na "Slovni likovi" (1) otvaramo stranicu za podešavanje fontova.

The screenshot shows the WordPress Customizer interface. On the left, there's a sidebar with various settings like 'Prilagođen izgled', 'Site Title, Tagline, and Logo', and 'Mogućnosti teme'. The 'Slovenli likovi' option is highlighted with a red arrow and a blue circle containing the number 1. The main content area shows a blog post titled 'Zdravo!' with a preview of the website featuring a yellow building and the text 'JU OSNOVNA ŠKOLA ANTO ĐEDOVIĆ BAR'.

Možemo podesiti vrstu slova u zaglavlju (**Headings**) i Osnovni font (**Base Font**), pritiskom na strelicu pored ovih polja (1), (2).

This screenshot shows the 'Customizing' section under 'Slovenli likovi'. It has two dropdown menus: 'Default Theme Font' for headings and 'Base Font' for body text. Red arrows point from these dropdowns to blue circles containing the numbers 1 and 2 respectively. The preview on the right shows the website with the heading 'Zdravo!' and the base font applied to the rest of the page content.

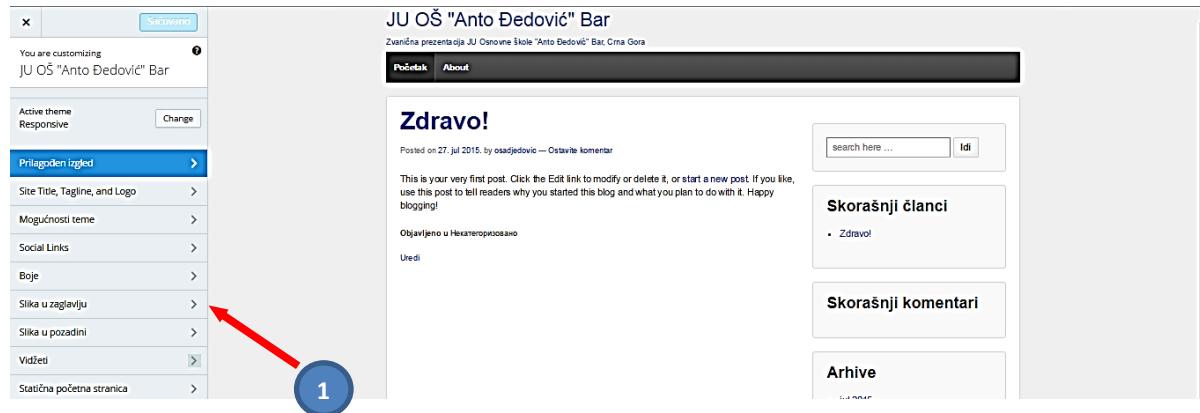
Otvoriće se padajuće liste sa ponuđenim fontovima. Možemo eksperimentisati i birati različite fontove (1). Na kraju potvrđujemo pritiskom na "Sačuvano" (2).

This screenshot shows the 'Customizing' section under 'Slovenli likovi'. The 'Default Theme Font' dropdown is open, displaying a list of font options: 'Abril Fatface' (highlighted in blue), 'Alegreya', 'Alegreya Sans', 'Anonymous Pro', and 'Arimo'. A red arrow points from this dropdown to a blue circle containing the number 1. Another red arrow points from the 'Sačuvano' button at the top right to a blue circle containing the number 2. The preview on the right shows the website with the heading 'Zdravo!' in the selected font.

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slika u zaglavlju

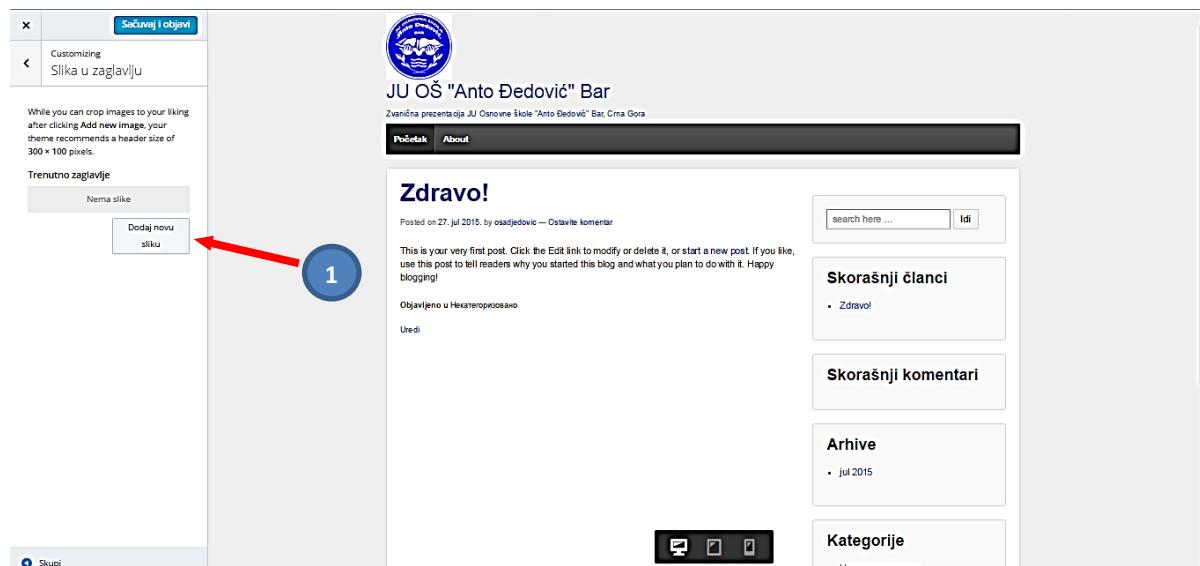
Vraćamo se na opcije “**Prilagodi**” pritiskamo sada opciju “**Slika u zaglavlju**” (1).

(Zaglavlj je inače gornji dio sajta i njegova veličina, sadržaj i dizajn zavise od izabrane teme sajta. Tekst u zaglavju (naslov i podnaslov) radili smo preko “**Podešavanja**” – “**Opšta**”.)

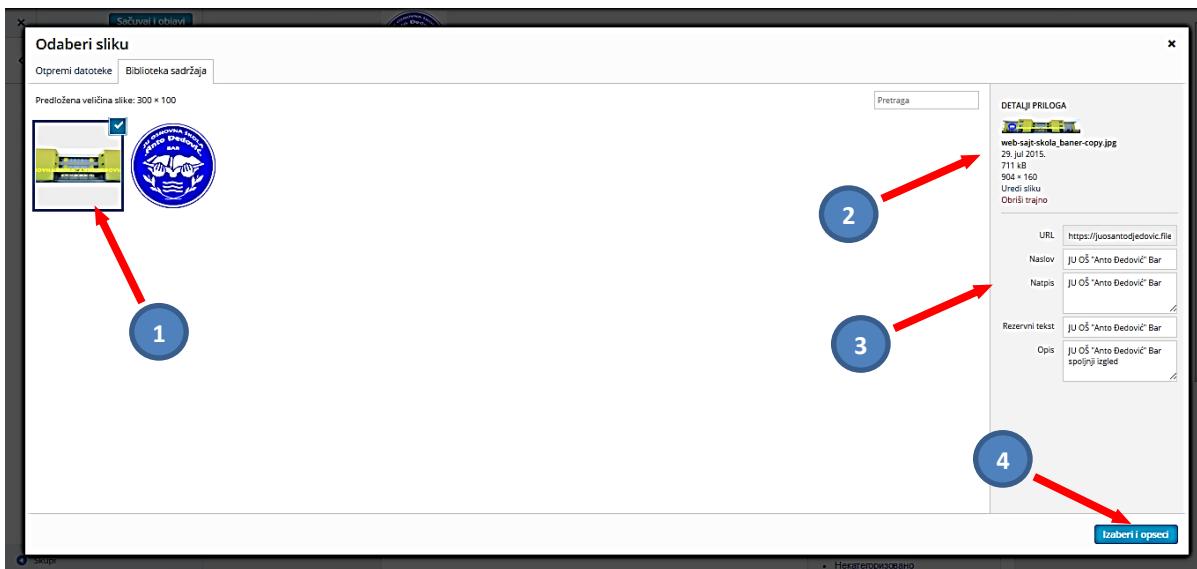

Pri izboru slike vodimo računa o obliku zaglavlja (pravougaonik sa znatno većom dužinom u odnosu na visinu). Sliku formiramo u nekom programu za obradu slika, možemo kombinovati više slika, upisati tekst i slično.

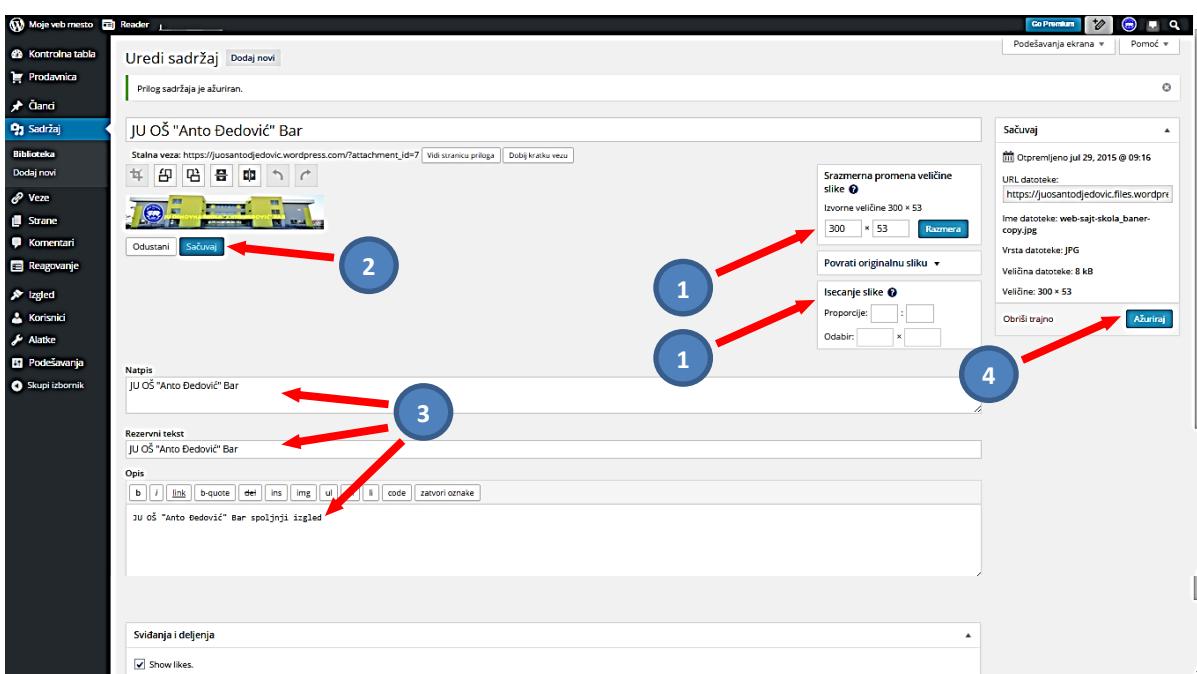
Otvoriće se stranica na kojoj možemo “**Dodati novu sliku**” koju smo pripremili za zaglavje (1).

Postupak je identičan sa otpremanjem slike logoa. Slika za zaglavlje se pojavljuje u **Biblioteci sadržaja** (1). Podaci o slici su na desnoj strani (2). Upisujemo opisni tekst o slici (3) i pritiskamo “*Izaber i opšći*” (4), ukoliko to želimo.

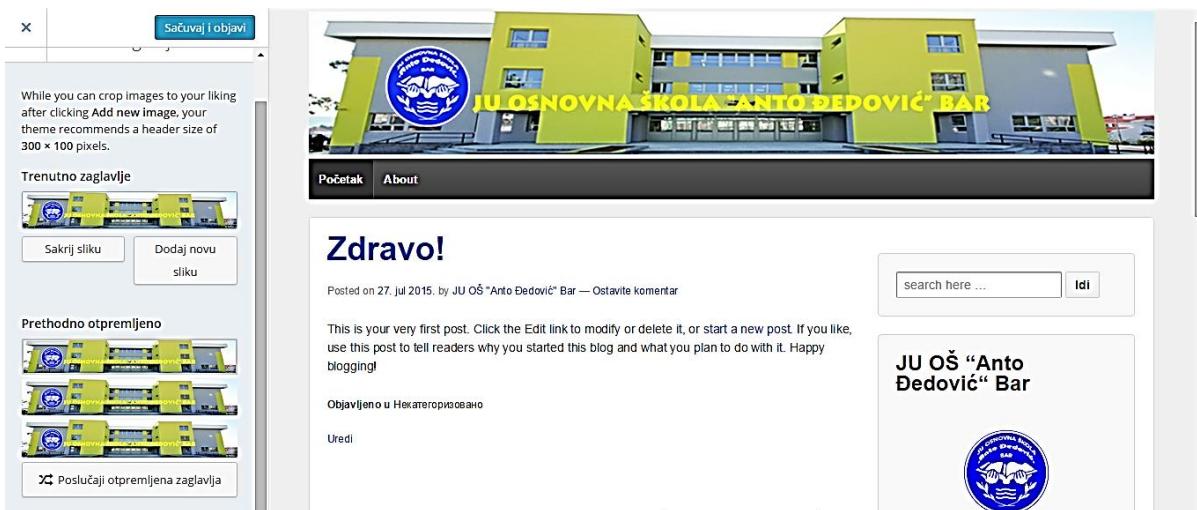
Sliku možemo: korigovati u razmjeri i isjecanjem (1), upisati “**Natpis**”, “**Rezervni tekst**” i “**Opis**” (2), moramo je sačuvati (2), a za objavljivanje pritiskamo (3).

Možemo odmah vidjeti šta smo uradili. Slika je nešto manja, pa će je malo obraditi, najbolje u posebnom programu, pa je onda postaviti u **Biblioteku sadržaja**.

Evo i podešene slike!

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slika u pozadini

Vraćamo se na opcije “**Prilagodi**” i pritiskamo sada opciju “**Slika u pozadini**” (1). Na stranici se nude dvije opcije:

- Promjena pozadine pomoću slike
- Promjena pozadine pomoć boje

Na stranici će biti prikazan trenutni izgled pozadine (pregled pozadine).

Ispod toga će biti ponuđena opcija odaberisliku. Ovdje možemo da odaberemo slike sa našeg računara (opcija **browse**), ili slike koje se već nalaze na našem sajtu (opcija **odaberisliku**).

Nakon izbora slike, **WordPress** će ponuditi dodatna podešavanja pozadine kao što su **pozicija** ili **ponavljanje** pozadine. Objasnjenje svih dodatnih podešavanja:

- **Mjesto** – pomoću ove opcije možemo da odaberemo poziciju slike koju koristimo kao pozadinu. Ovdje su ponuđene tri opcije – lijevo, centrirano i desno.
- **Ponavljanje** – ovdje možemo da odredimo da li želimo da se slike pozadine ponavlja i kako. Postoje opcije: **Bez ponavljanja**, **Popločaj** (slika se ponavlja uspravno i vodoravno), **Popločaj vodoravno** i **Popločaj uspravno**.
- **Prilog** – ovom opcijom možemo da odredimo da li će se pozadina **kretati sa stranicom** (kada skrolujete stranicu) ili će **stajati u mjestu** (ako odaberete ovu opciju, pozadina će uvek stajati u jednom mjestu čak i kada skrolujete stranicu).

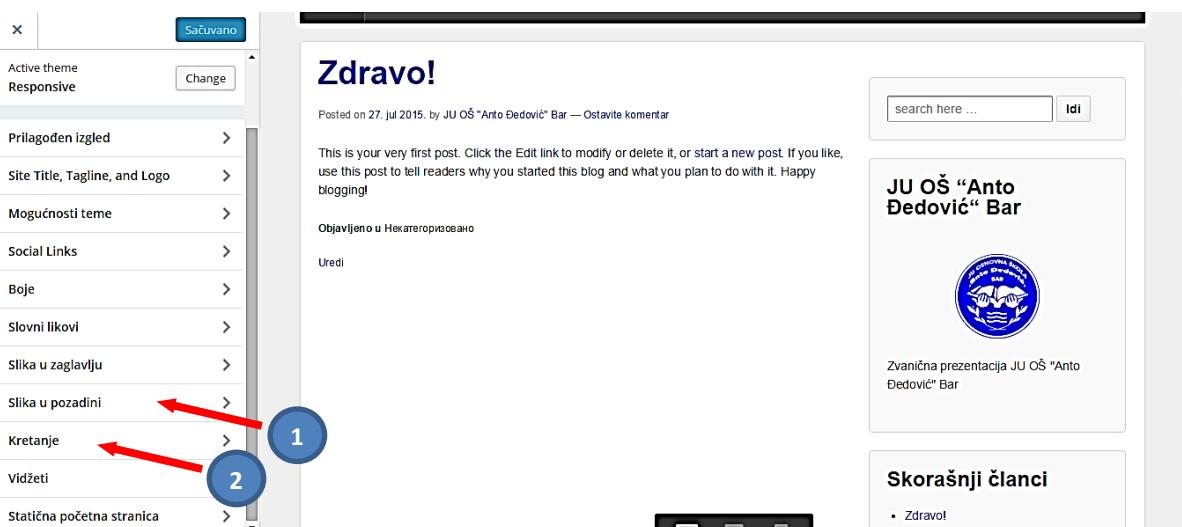
I na kraju tu je opcija **boja pozadine** kojom možemo promijeniti boju pozadine.

Kada smo završili sa izmjenama pozadine odaberačemo opciju “**Sačuvaj izmjene**”, nakon koje će se pozadina koju smo odabrali prikazati i na samom sajtu.

U pozadini za sada nećemo postavljati nikakvu sliku.

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Kretanje

Koristimo opciju “**Kretanje**” (2).

Izabrana tema podržava 4 menija: Top Menu, Primarni meni, Sekundarni meni i Footer Menu. Biramo za svaki meni šta će se prvo pojaviti. Ovo možemo podešavati i preko Kontrolna tabla – Izgled – Izbornici – Upravljalj mjestima.

The screenshot shows the WordPress Customizer interface. On the left, under 'Top Menu', there are dropdown menus for 'Il razred', 'Primarni izbornik', 'Sekundarni izbornik', and 'Footer Menu', all set to '— Izaberite —'. In the center, a preview window shows the school building with a yellow banner. Below the banner, a post titled 'Zdravo!' is displayed with a search bar and a sidebar for 'JU OŠ "Anto Đedović" Bar'.

Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Statična prva stranica

Vraćamo se na opcije “**Prilagodi**” i pritiskamo sada opciju “**Statična prva stranica**” (1).

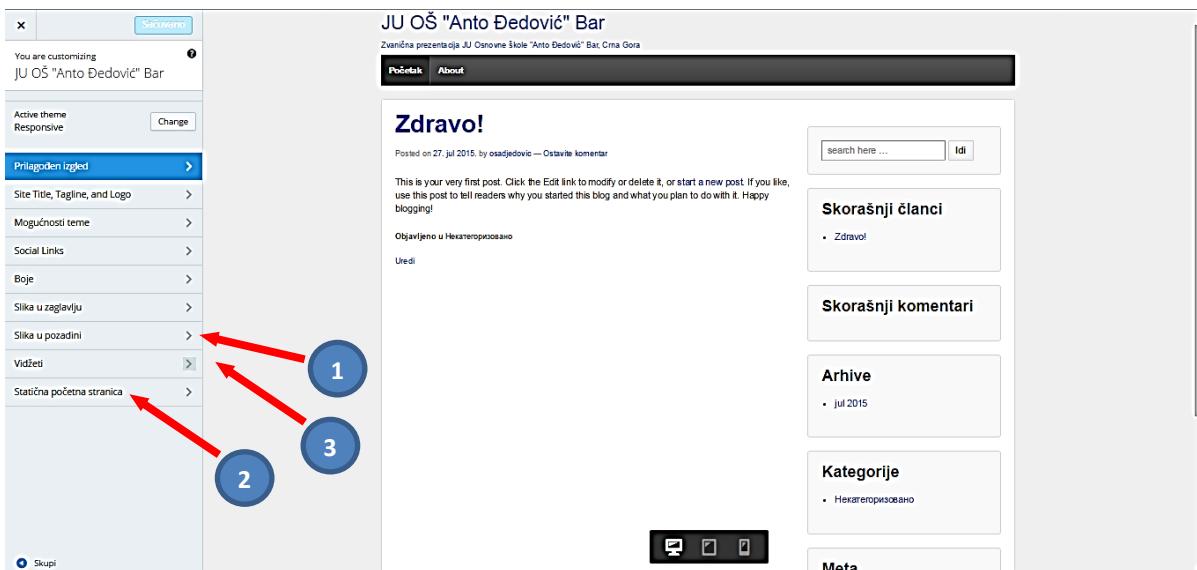
The screenshot shows the 'Prilagodi' section of the Customizer. On the left, a sidebar lists various options like 'Active theme', 'Prilagođeni izgled', 'Site Title, Tagline, and Logo', etc. The 'Statična početna stranica' option is highlighted with a blue circle containing the number 1, and a red arrow points to it. The main area shows the same school building preview and post content as the previous screenshot.

Ovdje možemo odrediti jednu statičnu stranu, ili Početna stranica da prikazuje skorašnje članke (ova opcija je čini mi se bolja).

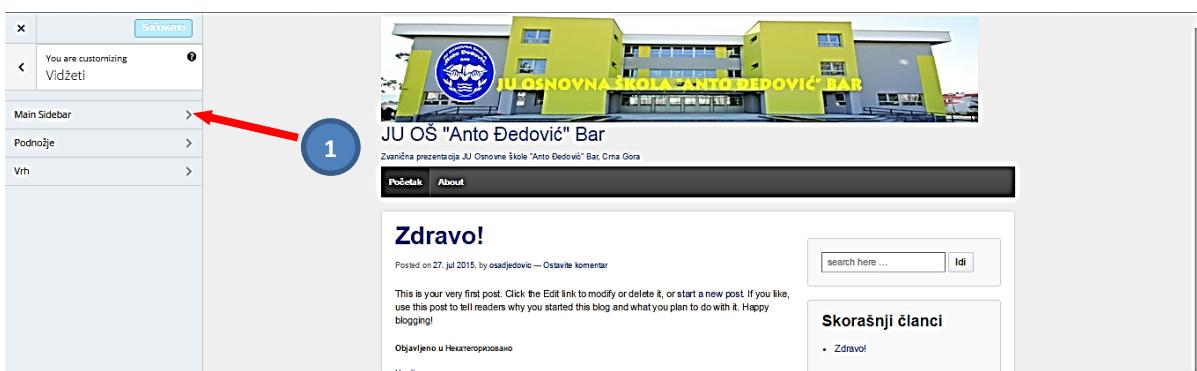
The screenshot shows the 'Početna stranica prikazuje' section. It contains two radio button options: 'Vaši skorašnji članci' (selected) and 'Statična stranica'. The main area shows the school building preview and post content.

Kontrolna tabla - Izgled - Prilagodi - Vidžeti

Vraćamo se na opcije "Prilagodi" pritiskamo sada opciju "Vidžeti" (3).

O vidžetima ćemo detaljnije govoriti u narednom poglavlju. Sada ćemo objasniti rad sa vidžetima i preko opcija koje se ovdje nude. U temi koju smo izabrali (Responsive) postoje: desna traka (Main Sidebar) i trake u vrhu i podnožju u kojima možemo postavljati vidžete. Pritiskamo strelicu na glavnom - Main Sidebaru(1).

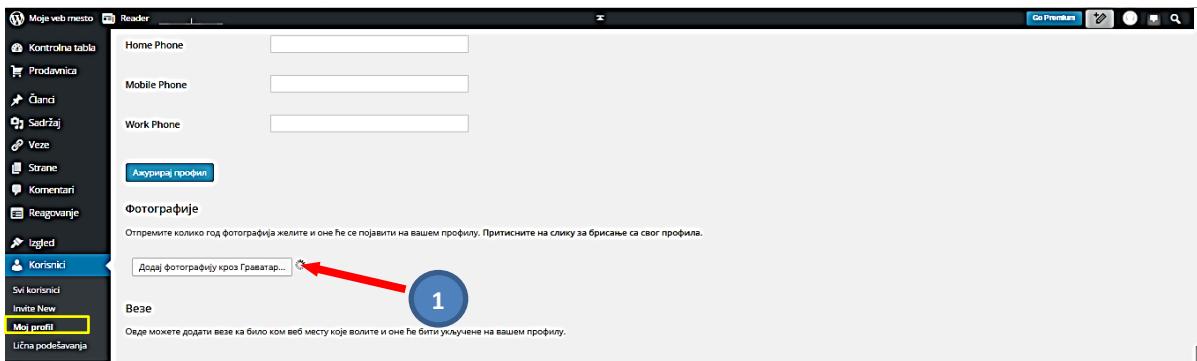

Otvoriće se sadržaj ovog Sidebar-a, koji je automatski generisan na startu. U donjem dijelu imamo dvije opcije: **Promijeni redoslijed** (vrši se jednostavnim prevlačenjem vidžeta na poziciju koju želimo) i **Dodaj vidžet**.

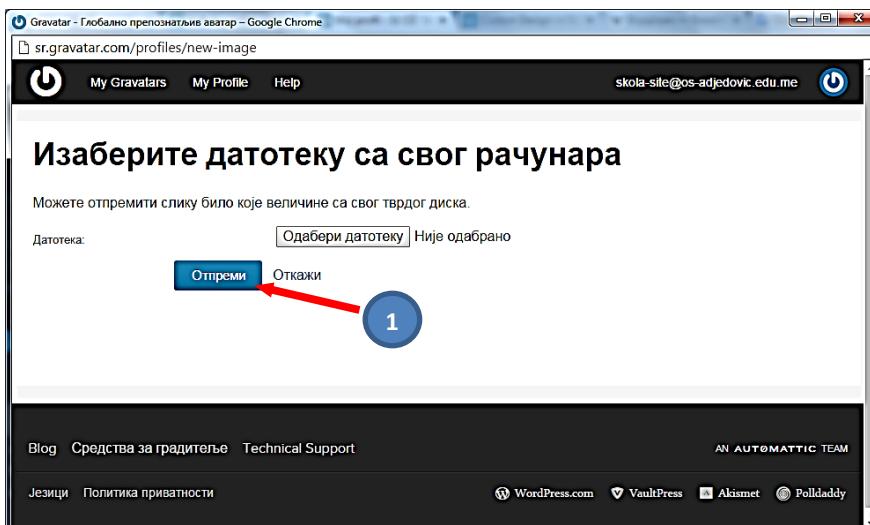

Želimo da dodamo vidžet **Gravatar**. Da bi to uradili moramo prethodno pripremiti sliku Gravatara. Vratitićemo se na **Kontrolnu tablu** i kod opcije **Korisnici** biramo **Moj profil**. Uvodne lične podatke možemo i kasnije popuniti, sada pritiskamo polje **Dodaj fotografiju kroz Gravatar (1)**.

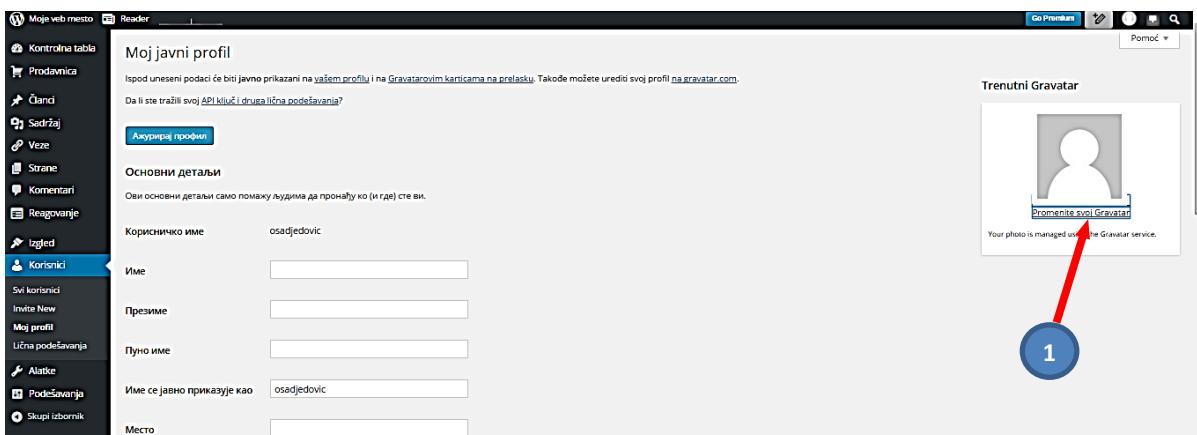
Prethodno da objasnimo dva pojma vezana za slike koje se prikazuju na sajtu: slika sajta (**avatar**) je slika koja će se prikazivati kao slika našeg sajta. **Gravatar** je slika, kao dio našeg profila i može se pojavljivati i van našeg sajta. To može biti ista slika, kao što će u našem slučaju to biti logo škole (naravno moguće su i kasnije izmjene).

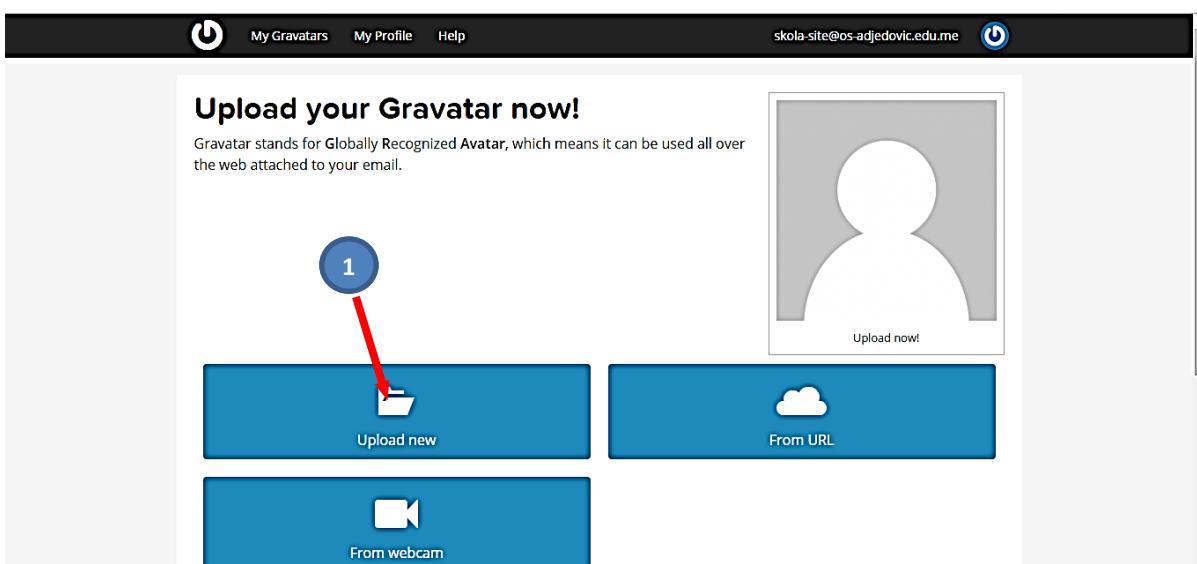
Otvara se veza u kojoj biramo sliku sa našeg računara.

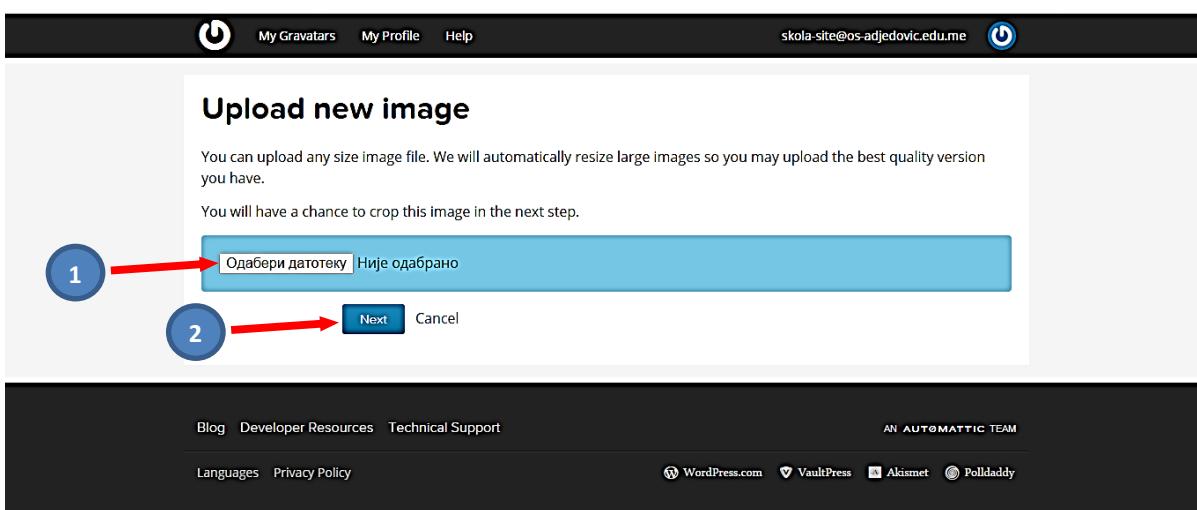
Ukoliko smo na prethodnoj stranici pritisnuli **Otpremi** (1) pojaviće se u našem profilu samo polje sa generisanom slikom za gravatar i napomenom “**Promijeni svoj Gravatar**”. To čemo sada da aktiviramo (1).

Otvara se stranica preko koje **Uploadujemo** sliku sa našeg računara (1) (imamo mogućnosti da tu sliku prebacima sa Interneta, ili da se slikamo Web kamerom).

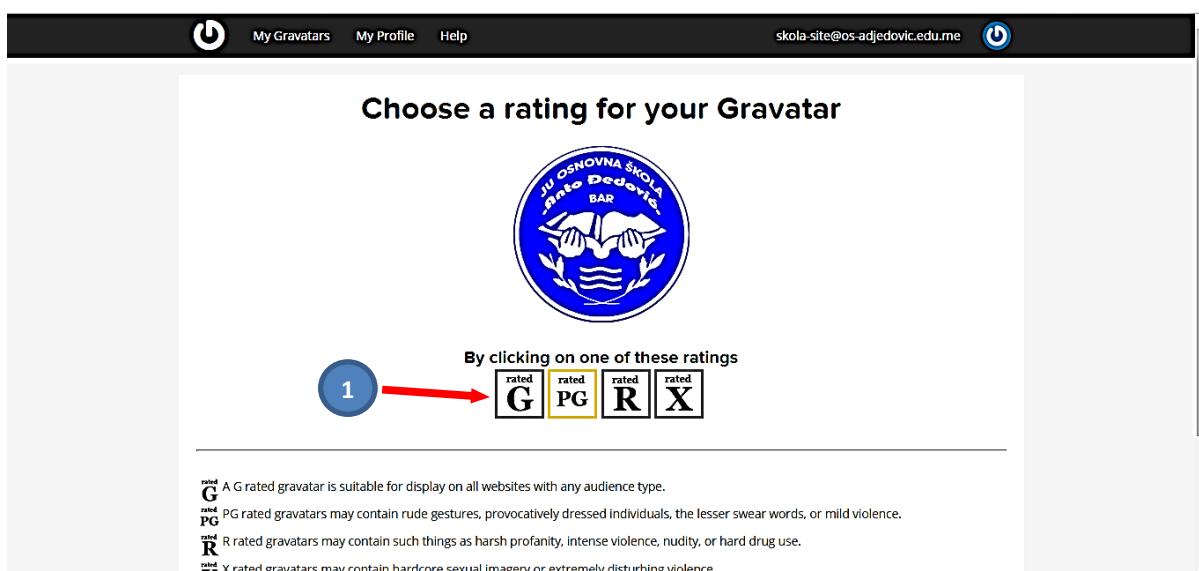
Biramo sliku sa računara (odaberite datoteku) (1). Zatim pritiskamo **Next** (2).

Na novoj stranici se pojavljuje naš logo; nudi se mogućnost “kropovanja”. Na kraju pritiskamo dugme **Crop and Finish!** (1).

Na kraju odaberemo kategoriju slike vezane za pristojnost slike, u našem slučaju pošto je slika “pristojna” i može biti svima dostupna za pregled, pritiskamo prvo slovo “G” (1).

Time smo završili sa izradom Gravatara. Vraćamo se na **Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Vidžeti – Main Sidebar** da završimo započeti posao oko postavljanja vidžeta **Gravatar**. Tako će se naš Gravatar vidjeti na sajtu. Pritisakmo dugme **Dodaj novi** (vidžet).

The screenshot shows the WordPress dashboard under 'Customizing > Vidžeti'. A new 'Main Sidebar' section is open. A 'Gravatar' widget has been added and is displayed on the sidebar. The sidebar content includes a search bar, recent posts, comments, archives, categories, and meta information.

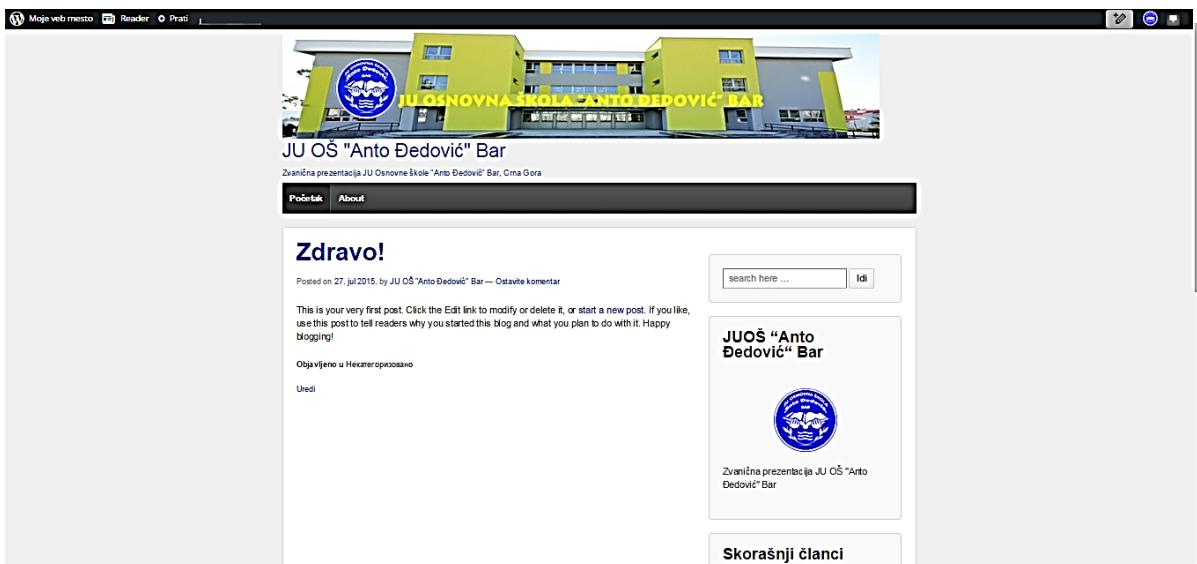
Unosimo naslov, određujemo položaj slike, unosimo E-mail adresu, ispod slike unosimo tekst koji može biti kratak opis našeg sajta (kao ranije podnaslov).

The screenshot shows the 'Gravatar' settings page. The 'About' tab is selected. It displays fields for 'Naslov' (Title), 'Prilagođena adresa e-pošte' (Custom email address), 'Veličina' (Size), 'Poravnanje Gravatara' (Orientation), and 'Vez Gravatara' (Link to). Below these, there's a text area for 'Tekst prikazan nakon Gravatara' (Text displayed after the Gravatar) and a note about linking to the profile. At the bottom, there are buttons for 'Obrisni' (Delete) and 'Skladištenje' (Save).

Možemo pogledati kako to izgleda i preko **Kontrolna tabla – Izgled – Vidžeti**. Pritisakmo **Sačuvaj** (1).

The screenshot shows the 'Izgled' (Appearance) section of the WordPress dashboard. On the left, a sidebar lists various widgets like 'About.me Widget', 'Akismet Vidžet', 'Pretraga', 'Podnožje', and 'Vrh'. In the main area, several widgets are listed with their configurations. A red arrow points to the 'Sačuvaj' (Save) button at the bottom right of the configuration area, which is circled in blue with the number '1'.

Takođe pogledaćemo i kako izgleda na sajtu.

Kontrolna tabla – Izgled – Vidžeti

Vidžeti su dodaci sajtu vezani za određene teme, koji omogućavaju pregled i navigaciju, veze sa sadržajima sajta ili sa Interneta, dodatni sadržaji (napr. video galerija), spisak autora i saradnika bloga itd. Bitno je napomenuti da količina i izbor vidžeta zavisi od izabrane teme.

Vidžetima se upravlja pomoću tri osnovne sekcije, a to su **Raspoloživi vidžeti**, **Isključeni vidžeti** i, zavisno od teme, dostupne **bočne trake (Sidebarovi)**. Vidžeti se dodaju u **bočne trake (Sidebarovi)**. Bez obzira na to da li se na samom blogu bočna traka nalazi sa lijeve ili desne strane, ispod bloga ili sa svih strana po jedna, bočne trake su na Kontrolnoj tabli (radnom prostoru sa vidžetima), smeštene sa desne strane tog prostora. Bočne trake, jedna ili više, otvaraju se klikom na malu strelicu sa desne strane, nakon čega se pojavljuje svijetlo-sivi prostor. U taj prostor možemo smestite jedne ispod drugih vidžete koje želimo da imamo u svakoj od bočnih traka. To činimo tako što iz centralnog dijela radnog prostora mišem prevučemo vidžet do mesta u bočnoj traci. Redoslijed vidžeta takođe određujemo prevlačenjem mišem.

Galerija vidžeta se može dobiti preko **Kontrolne table**, opcija **Izgled – Vidžeti**. Kompletan galerija je prikazana na narednoj slici.

Za naš sajt mogu biti interesantni vidžeti: **Tekst** (sa napr. sloganom škole), **Stranice**, **Kategorije**, **Arhiva**, **Gravatar**, **Veze**. U početku većina njih je prazna. Možemo razne vidžete dovući do traka i tu ih isprobati, pa ako nam ne odgovaraju možemo ih deaktivirati prevlačenjem u **Isključeni vidžeti**. Postavljeni vidžet će automatski biti sačuvan. Nakon što smo željeni vidžet prebacili u željeni sidebar, potrebno mu je odrediti ime pod kojim će se prikazivati na stranici, te još nekoliko sporednih podešavanja u zavisnosti od vrste vidžeta.

Izgled

- Moje web mesto
- Kontrolna tabla
- Prodavnica
- Članci
- Sadržaj
- Veze
- Strane
- Komentari
- Reagovanje
- Vidžeti**
- Izbornici
- Zaglavje
- Pozadina
- Prenosivo
- Korisnici
- Alatke
- Podešavanja

Vidžeti

Raspoloživi vidžeti

Da biste uključili vidžet, prevucite ga na bočnu traku i pritisnite na njega. Da biste isključili vidžet i obrisali njegova podešavanja, prevucite ga nazad.

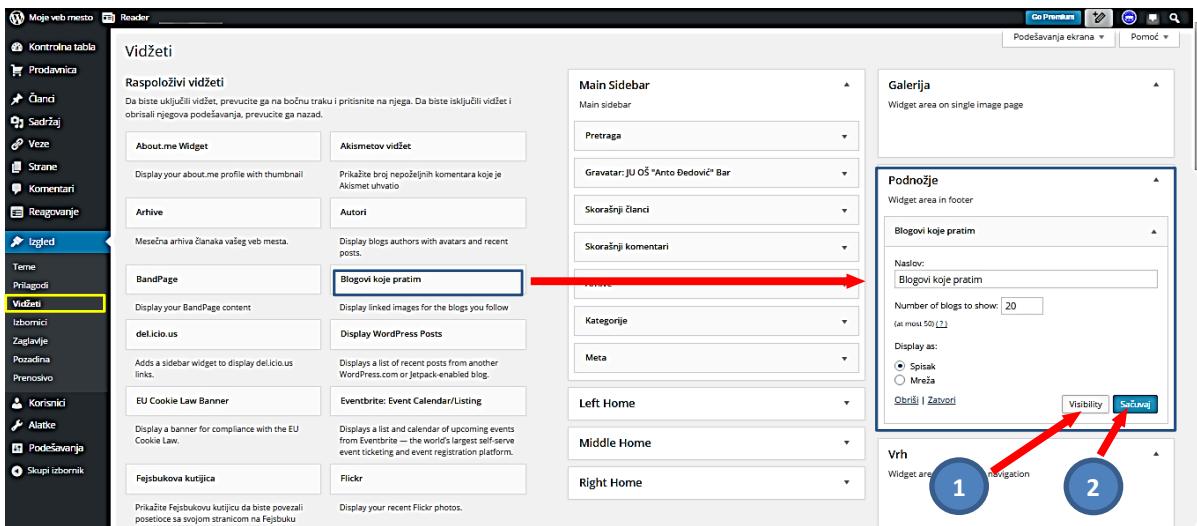
About.me Widget	Akismetov vidžet
Display your about.me profile with thumbnail	Prikaže broj nepoželjnih komentara koje je Akismet uhratio
Archive	Autori
Mesečna arhiva članaka vašeg web mesta.	Display blogs authors with avatars and recent posts.
BandPage	Blogovi koje pratim
Display your BandPage content	Display linked images for the blogs you follow
del.icio.us	Display WordPress Posts
Adds a sidebar widget to display del.icio.us links.	Displays a list of recent posts from another WordPress.com or Jetpack-enabled blog.
EU Cookie Law Banner	Eventbrite: Event Calendar/Listing
Display a banner for compliance with the EU Cookie Law.	Displays a list and calendar of upcoming events from Eventbrite — the world's largest self-service event ticketing and event registration platform.
Fajsbukova kutijica	Flickr
Prikaže Fajsbukovu kutijicu da biste povezali posetioce sa svojom stranicom na Fajsbuku	Display your recent Flickr photos.
Follow Button	Galerija
Add a WordPress.com follow button to allow people to follow your blog easier	Display a photo gallery or slideshow
Goodreads	Gravatar
Display your books from Goodreads	Umetni Gravatar slike
Gravatar Profile	Instagram
Prikaže umanjeno izdanje svog Gravatarovog profila	Display your latest Instagram photos.
Internet Defense League	I Voted
Show your support for the Internet Defense League.	Show your readers that you voted with an "I Voted" sticker.
Kalendar	Kategorije
Kalendar članaka vašeg web mesta.	Spisak ili padajući izbornik kategorija.
Meta	Milestone
Login, RSS, & WordPress.org links.	Display a countdown to a certain date.
Music Player	My Community
A multi-song music player	A sampling of users from your blog.
Najbolje ocenjeno	Najpopularniji članci i strane
Spisak vaših najbolje ocenjenih članaka, strana ili komentara.	Shows your most viewed posts and pages.
Najviše klikova	Oblak kategorija
List the most-clicked links on your blog.	Your most used categories in cloud format.
Oblak oznaka	Podaci za kontaktiranje
Your most-used tags in cloud format.	Display your location, hours, and contact information.
Praćenje bloga	Pretraga
Dodaje obrazac za unodenje adresa e-pošte da biste omogućili ljudima da prate vaš blog	Obrazac za pretragu vašeg web mesta.
Priлагoden izbornik	Režetka autora
Dodaje priлагoden izbornik svojoj bočnoj traci.	Prikaže režetku sa avatarama autora.
RSS	RSS veze
Unosi iz bilo kog RSS ili Atom dovoda	Veze ka RSS dovodima vašeg bloga
Skorašnji komentari	Skorašnji članci
The most recent comments	Skorašnji članci vašeg web mesta.
Slika	Social Media Icons
Prikaže sliku u svojoj bočnoj traci	A simple widget that displays social media icons.
Statistike bloga	Strane
Show a hit counter for your blog.	Spisak strana vašeg web mesta
Tekst	tik.io Webchat
Proizvođen tekst u HTML.	Add a tik.io webchat.
Twitter Timeline	Upcoming Events
Display an official Twitter Embedded Timeline widget.	Display upcoming events from an iCalendar feed.
Veze	Članci koji mi se svidaju
Vaš blogovnik	A list of the posts I most recently liked

Isključeni vidžeti

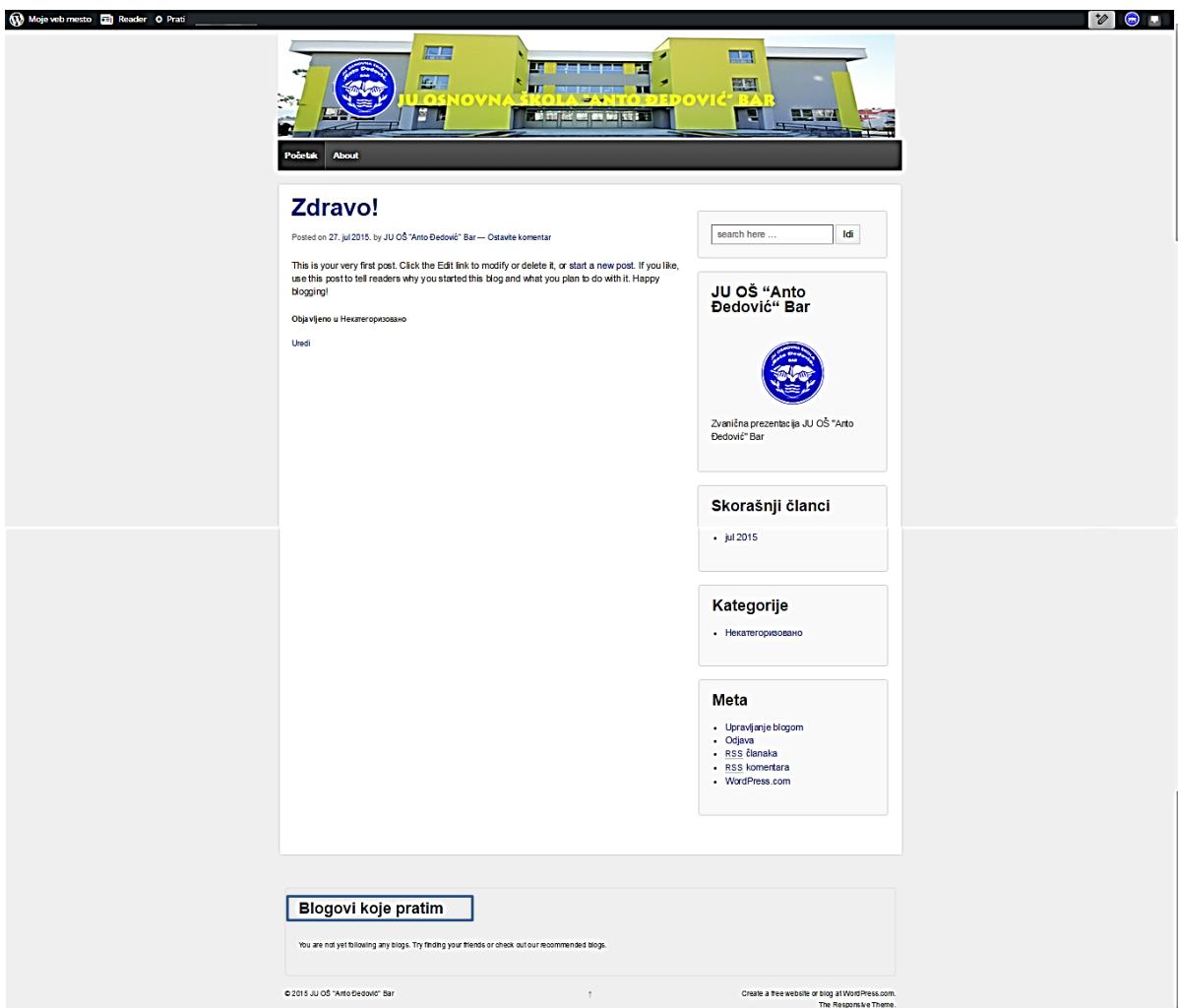
Povucite vidžete ovde da biste ih uklonili sa bočne trake ali da sačuvate njihova podešavanja.

Hvala vam za stvaranje sa WordPressom. • Podrška • Forumi

Napr. Ukoliko želimo u **Podnožje** našeg sajta da postavimo vidžet o **Blogovima koje pratim**, potrebno je otvoriti sidebar **Podnožje**, prevući taj vidžet u otvoreni sidebar **Podnožje** i popuniti tražene informacije (za probu možemo ostaviti sve kako je predloženo). Možemo vidjeti (1) šta smo uradili i sačuvati urađeno (2).

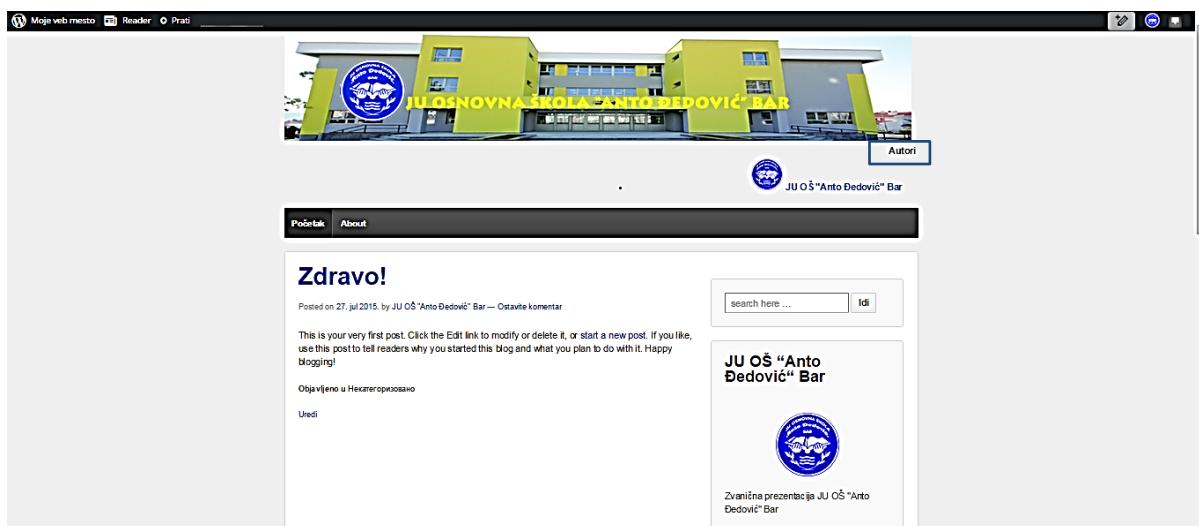
Ako pogledamo kako se to odrazilo na naš sajt, vidjećemo u podnožju izabrani vidžet.

Slično ukoliko želimo u **Vrhу** našeg sajta da postavimo vidžet o **Autorima sajta**, potrebno je otvoriti sidebar **Vrh**, prevući taj vidžet u otvoreni sidebar **Vrh** i popuniti tražene informacije (za probu možemo ostaviti sve kako je predloženo). Možemo vidjeti (1) šta smo uradili i sačuvati urađeno (2).

The screenshot shows the WordPress dashboard's 'Vidžeti' (Widgets) section. On the left, a sidebar lists various widget categories like 'Arhive', 'BandPage', and 'Fejsbukova kutijica'. In the center, the 'Raspoloživi vidžeti' (Available Widgets) list includes 'Autori' (highlighted with a blue box). To the right, the 'Main Sidebar' and 'Vrh' (Widget area above main navigation) are shown. The 'Autori' configuration in the 'Vrh' sidebar includes fields for 'Naslov', 'Broj članaka za prikazivanje svakog autora', 'Veličina avatara (pixels)', and 'Obrisi i Zavrsi'. A red arrow points from the 'Autori' box in the list to its configuration in the sidebar. Another red arrow points from the 'Autori' configuration in the sidebar to the 'Save Changes' button. Numbered circles 1 and 2 mark these respective steps.

Ako pogledamo kako se to odrazilo na naš sajt, vidjećemo u vrhu izabrani vidžet. Zapazićemo da se u ovom slučaju ispod slike pojavio naslov i logo koji smo ranije formirali, a koji su bili zaklonjeni postavljenom slikom u zaglavlju.

Kontrolna tabla – Izgled – Izbornici (informacija)

Ovo će biti objašnjeno u posebnom dijelu, nakon objašnjenja za formiranja stranice: [Kontrolna tabla – Izgled - Izbornici](#).

Kontrolna tabla – Izgled – Zaglavlje

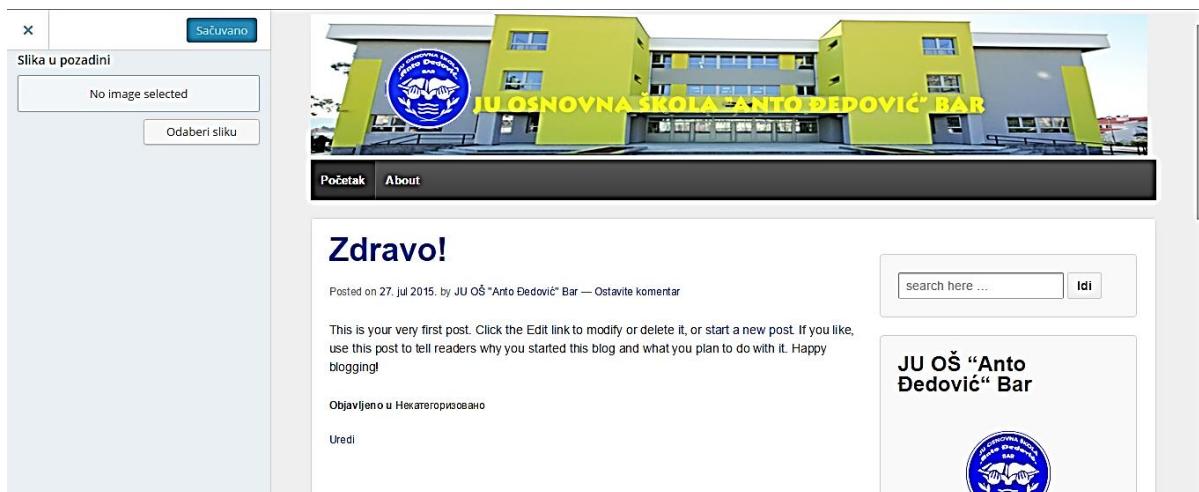
Sliku u zaglavlju smo postavili preko **Kontrolna tabla – Izgled – Prilagodi – Slika u zaglavlju**. Na ovoj strani možemo to isto uraditi, odnosno u ovom slučaju, pošto smo već postavili jednu sliku, da napravimo izmjenu.

The screenshot shows the WordPress dashboard with the 'Header' settings page open. The sidebar on the left has a dark theme with various menu items like 'Moje web mesto', 'Reader', 'Kontrolna tabla', 'Prodavnica', 'Članci', 'Sadržaj', 'Veze', 'Strane', 'Komentari', 'Reagovanje', 'Izgled', 'Teme', 'Prilagodi', 'Vidžeti', 'Izbornici', 'Zaglavlje' (which is highlighted in yellow), 'Pozadina', 'Preosnivo', 'Korisnici', 'Alatke', 'Prilagodi', 'Vidžeti', 'Izbornici', 'Zaglavlje', 'Pozadina', 'Preosnivo', 'Podešavanja', and 'Skupi izbornik'. The main content area has a title 'Prilagođeno zaglavljie' and a sub-section 'Slika u zaglavlju'. It shows a preview of the header image 'JU OŠ "Anto Đedović" Bar' and several options for uploading or selecting a new header image, including 'Odaberi sliku' (Upload image) and 'Odaberi sliku iz svoje biblioteke sadržaja' (Select image from library). There are also sections for 'Otpremljene slike' (Previously uploaded images) and 'Tekst u zaglavlju' (Text in header). At the bottom, there is a 'Sačuvaj izmene' (Save changes) button.

Kontrolna tabla – Izgled – Pozadina

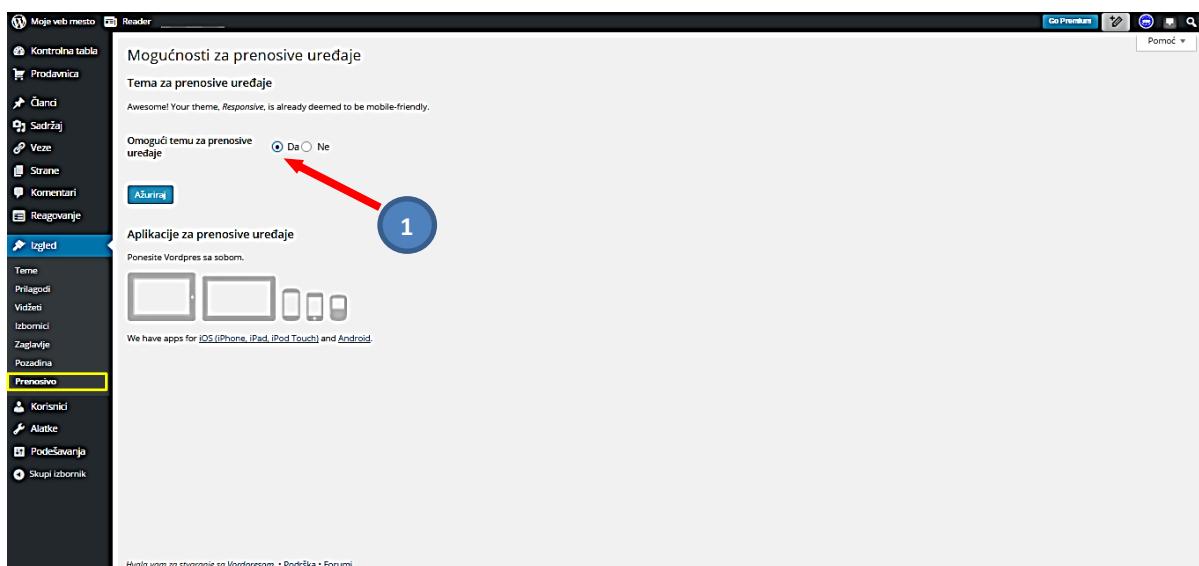
The screenshot shows the WordPress dashboard with the 'Header' settings page open. The sidebar on the left has a dark theme with various menu items like 'Moje web mesto', 'Reader', 'Kontrolna tabla', 'Prodavnica', 'Članci', 'Sadržaj', 'Veze', 'Strane', 'Komentari', 'Reagovanje', 'Izgled', 'Teme' (which is highlighted in yellow), 'Prilagodi', 'Vidžeti', 'Izbornici', 'Zaglavlje', 'Pozadina' (which is highlighted in yellow), 'Preosnivo', 'Korisnici', and 'Alatke'. The main content area has a title 'Teme' with a count of 374. It shows a grid of theme preview cards. The first card is 'Active: Responsive' with the 'Prilagodi' button. Other cards include 'Baskerville', 'Libretto', 'Edda', and 'Publication'. Each card shows a preview of the theme's design and some text about its features.

Na stranici koja se otvorila možemo za pozadinu staviti neku sliku. Postupak je identičan kao kad smo stavljali slike za logo i zaglavlje.

Kontrolna tabla - Izgled - Prenosivo

Izabrana tema sajta omogućava prikazivanje i na prenosivim uređajima. Da bi ovo ostvarili pritiskamo "Da" kod "**Omogući temu za prenosive uređaje**" (1). Postoji i uputstvo za prenosive uređaje u donjem dijelu stranice.

LITERATURA

- [1] <http://www.let.leidenuniv.nl/history/ivh/chap2.htm> - istorija i nastanak Interneta.
- [2] <http://www.howstuffworks.com/question549.htm> - IP klase.
- [3] <http://www.microsoft.com/technet/network/ipv6/default.mspx> - IPv6 protokol.
- [4] <https://sh.wikipedia.org/wiki/Internet> - Internet
- [5] https://en.wikipedia.org/wiki/Domain_Name_System - DNS servis.
- [6] Izrada Web stranica - Microsoft Partners in Learning
- [7] Škola Web programiranja: CSS, Jelena Konatar, MP CG, Microsoft Partners in Learning
- [8] Kako koristiti wordpress, autor: Višeslav Račić, prof, ACE
- [9] Upute za izradu web stranica - Tehničko veleučilište u Zagrebu
- [10] <https://sr.wordpress.com>
- [11] <https://wordpress.com>

Napomena: Literatura se odnosi na pripremu kompletног seminara.